MINISTERSTWO PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Departament Rynku Pracy

ZAWODY DEFICYTOWE I NADWYŻKOWE W I PÓŁROCZU 2010 ROKU

Warszawa, listopad 2010 r.

Opracowanie:
Wydział Analiz i Statystyki (AM)

Przedruk w całości lub w części oraz wykorzystanie
danych statystycznych w druku dozwolone
wyłącznie z podaniem źródła.

MINISTERSTWO PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Departament Rynku Pracy

SPIS TREŚCI

WSTĘP 4

1. BEZROBOCIE WEDŁUG GRUP ZAWODOWYCH.....5

2. WOLNE MIEJSCA PRACY I MIEJSCA AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ 10

3. ZAWODY DEFICYTOWE I NADWYŻKOWE.....12
   3.1. Zawody deficytowe i nadwyżkowe w oparciu o deficyt / nadwyżkę podaży siły roboczej 12
   3.2. Zawody deficytowe i nadwyżkowe w oparciu o wskaźnik deficytu / nadwyżki.....15

4. SEKCJE DEFICYTOWE I NADWYŻKOWE WG POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI.....19

5. ZAWODY DEFICYTOWE I NADWYŻKOWE WEDŁUG WOJEWÓDZTW.....22

PODSUMOWANIE 39

TABLICA. NAPŁYW BEZROBOTNYCH I OFERT PRACY ORAZ WSKAŹNIK INTENSYWNOŚCI DEFICYTU / NADWYŻKI W I PÓŁROCZU 2010 ROKU, LICZBA ZAREJESTROWANYCH BEZROBOTNYCH W KOŃCU I PÓŁROCZA 2010 ROKU WEDŁUG ZAWODÓW I SPECJALNOŚCI W UKŁADZIE ALFABETYCZNYM.....43

WSTĘP

Zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. nr 69 z 2008 r., poz. 415, art. 8, ust. 1 pkt 3 i art. 9, ust. 1 pkt 9) opracowywanie analiz rynku pracy, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest jednym z zadań samorządu województwa oraz samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy.

W celu ujednolicenia zasad prowadzenia monitoringu, w Departamencie Rynku Pracy zostały opracowane zalecenia metodyczne do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych, określające m.in. zakres sporządzania półrocznych i rocznych raportów powiatowych, wojewódzkich i raportu krajowego.

Dane liczbowe o bezrobociu i ofertach pracy opracowano posługując się nazwami grup lub zawodów i specjalności zgodnymi z rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 8 grudnia 2004 roku w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. z 2004r., nr 265, poz. 2644, z późn. zm.).

Analizą objęto grupy wielkie (kod 1-cyfrowy) i zawody (kod 6-cyfrowy). Należy jednocześnie nadmienić, że opracowywane dotychczas raporty o zawodach deficytowych i nadwyżkowych wskazują, że bardzo często wśród osób bezrobotnych oraz ofert pracy w kategorii zawodów wyróżniali się tzw. ”pozostali”. Wynika to z faktu, że pracodawcy zgłaszając oferty pracy do urzędu pracy często nie są w stanie przyporządkować zakresu obowiązków poszukiwanego pracownika do konkretnego zawodu i wskazują na kategorię „pozostali”. Tym samym informacja o ofertach pracy w zestawieniu z informacją o osobach bezrobotnych, w postaci wskaźnika deficytu wskazywała przede wszystkim na kategorię „pozostali”, w których pojawiały się oferty pracy, lecz nie figurowały pod tym zawodem osoby bezrobotne.

W tablicach zamieszczonych w tekście, przedstawiających ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych według wskaźnika intensywności, nie uwzględniono przypadków, gdy w I półroczu 2010 r. nie zgłoszono ofert pracy lub nie zarejestrowano bezrobotnych lub w ewidencji w końcu I półrocza nie było bezrobotnych i ofert pracy w danym zawodzie.

1. Bezrobocie według grup zawodowych

Integralną częścią sprawozdawczości o rynku pracy jest statystyka bezrobotnych według zawodów i specjalności.

W końcu czerwca 2010 r. wśród 1 843 921 zarejestrowanych bezrobotnych 1 474 460 osób posiadało zawód (specjalność) i stanowiły one 80,0% ogółu bezrobotnych.

W porównaniu do stanu z końca czerwca 2009 roku wśród bezrobotnych posiadających zawód odnotowano wzrost o 161 230 osób (o 12,3%). Względny wzrost był zatem nieco silniejszy niż odnotowany w analogicznym okresie wśród całej populacji bezrobotnych (11,2%).

Populacja bezrobotnych nie posiadających zawodu, tzw. ”grupa bez zawodu” wzrosła z 345 420 osób (stan w końcu czerwca 2009 r.) do 369 461 osób (stan w końcu czerwca 2010 r.), czyli o 24 041 osób (o 7,0%).

Bezrobotni bez zawodu stanowili w końcu czerwca 2010 r. 20,0% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (w końcu czerwca 2009 r. – 20,8%).

Według klasyfikacji zawodów i specjalności najbardziej zagregowany poziom obejmuje 10 wielkich grup zawodowych. W I półroczu 2010 roku w urzędach pracy zarejestrowało się 1 428 253 bezrobotnych wobec 1 459 708 osób w I półroczu 2009 roku (spadek o 31 455 osób, tj. o 2,2%).

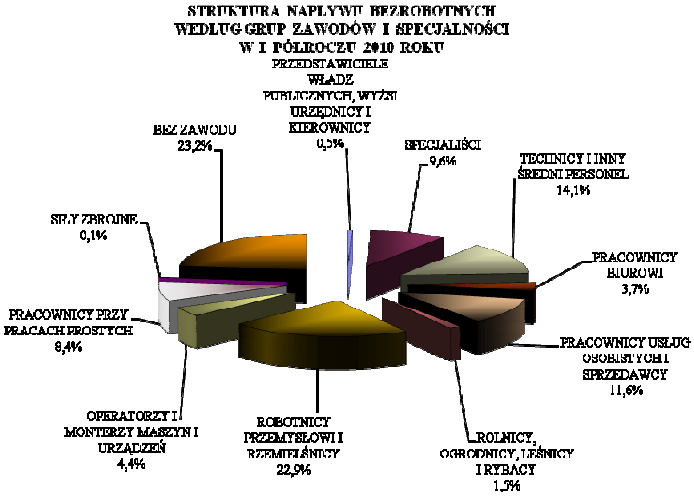

Na podstawie danych przedstawionych w tabeli 1 można zauważyć, że w I półroczu 2010 roku, w porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego, spadek liczby rejestrujących się bezrobotnych odnotowano w połowie wielkich grup zawodowych i oscylował on w przedziale od 3,0% do 10,0%.

Najsilniejszy względny spadek napływu odnotowano w grupie rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy (o 10,0% tj. o 2 351 osób).

Poza w/w grupą istotny względny spadek miał miejsce w wielkiej grupie robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (o 6,7% tj. o 23 529 osób) oraz w grupie operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń (o 6,1% tj. o 4 088 osób).
Spadek napływu odnotowano także wśród osób nie posiadających zawodu – o 7,0% czyli o 24 927 osób.

W pozostałych 5-ciu wielkich grupach zawodowych odnotowano w porównywanym okresie wzrost napływu bezrobotnych, który oscylował w przedziale od 4,3% do 21,8%. Największy względny wzrost liczby nowo rejestrujących się bezrobotnych wystąpił w grupie przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy (o 21,8% tj. o 1 308 osób).

Kształtowanie się napływu wg wielkich grup zawodowych w I półroczu 2009 i 2010 roku ilustruje tabela 1.

Tabela 1. Napływ bezrobotnych według wielkich grup zawodowych w I półroczu 2009-2010

Wyszczególnienie	Napływ bezrobotnych w I półroczu:		Wzrost/spadek(-) w 2010 r. w porównaniu do 2009 r.	
	2009	2010		
	w liczbach bezwzględnych			w %
Ogółem	**1 459 708**	**1 428 253**	**-31 455**	**-2,2**
z tego:				
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	5 993	7 301	1 308	21,8
Specjaliści	131 581	137 217	5 636	4,3
Technicy i inny średni personel	212 935	201 445	-11 490	-5,4
Pracownicy biurowi	45 826	53 280	7 454	16,3
Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	152 241	165 592	13 351	8,8
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	23 504	21 153	-2 351	-10,0
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	350 901	327 372	-23 529	-6,7
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	66 536	62 448	-4 088	-6,1
Pracownicy przy pracach prostych	113 252	120 460	7 208	6,4
Siły zbrojne	894	867	-27	-3,0
Bez zawodu	356 045	331 118	-24 927	-7,0

Źródło: Załącznik 3 do sprawozdania o rynku pracy MPiPS-01

Z kolei biorąc pod uwagę liczbę zarejestrowanych bezrobotnych wg stanu w końcu porównywanego okresu (I półrocze 2009 – I półrocze 2010) wzrost tej liczby

odnotowano w 9-ciu spośród 10-ciu wielkich grupach zawodów, przy czym najsilniejszy względny wzrost w takich grupach, jak:

- przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy – o 37,7% (tj. o 2 790 osób);
- pracownicy biurowi – o 18,7% (tj. o 11 376 osób);
- pracownicy usług osobistych i sprzedawcy – o 17,1% (tj. o 33 823 osoby);
- pracownicy przy pracach prostych – o 16,2% (tj. o 25 006 osób).

Do wysokiego wzrostu liczby bezrobotnych w grupie przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy przyczynił się wysoki wzrost napływu bezrobotnych posiadających zawody zaliczane do omawianej grupy (o 21,8%), przy 5-krotnie słabszym niż w kraju wzroście liczby wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej (o 2,6% wobec wzrostu dla kraju o 13,3%).

Minimalny spadek liczby bezrobotnych (o 16 osób) odnotowano jedynie wśród zarejestrowanych posiadających zawody z grupy rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy. Spadek ten nie wpłynął na zmianę poziomu bezrobocia tej grupy w wartościach względnych.

Tabela 2. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych wg wielkich grup zawodowych

Grupy zawodowe	Liczba bezrobotnych wg stanu w końcu I półrocza:		Wzrost/spadek(-) w 2010 r. w porównaniu do 2009 r.	
	2009	2010		
	w liczbach bezwzględnych			w %
Ogółem	**1 658 650**	**1 843 921**	**185 271**	**11,2**
z tego:				
Przedstawiciele władz publicznych wyżsi urzędnicy i kierownicy	7 401	10 191	2 790	37,7
Specjaliści	124 820	144 655	19 835	15,9
Technicy i inny średni personel	240 796	259 332	18 536	7,7
Pracownicy biurowi	60 785	72 161	11 376	18,7
Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	197 938	231 761	33 823	17,1
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	37 571	37 555	-16	0,0
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	411 811	454 410	42 599	10,3
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	76 909	84 187	7 278	9,5
Pracownicy przy pracach prostych	154 260	179 266	25 006	16,2
Siły zbrojne	939	942	3	0,3
Bez zawodu	345 420	369 461	24 041	7,0

Źródło: Załącznik 3 do sprawozdania o rynku pracy MPiPS –01

Niezmiennie na przestrzeni lat największy udział w ogólnej liczbie bezrobotnych należy do grupy wielkiej robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (24,6% ogółu).

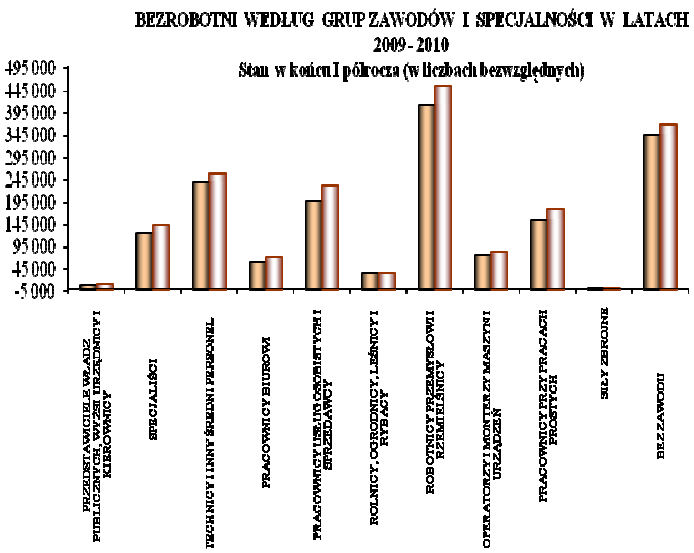

Co piąty bezrobotny zarejestrowany w urzędzie pracy w końcu I półrocza 2010 roku był osobą poprzednio pracującą i pozostającą bez pracy powyżej 12 miesięcy od momentu zarejestrowania się (425 118 osób). Przy wzroście ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych poprzednio pracujących w końcu I półrocza 2010 roku w porównaniu do końca I półrocza 2009 roku, wzrosła także liczba bezrobotnych pozostających w ewidencji ponad rok od momentu zarejestrowania się, przy czym względny wzrost był tutaj silniejszy niż odnotowany w ogólnej liczbie bezrobotnych poprzednio pracujących (20,2% wobec 12,1%), co nie jest zjawiskiem korzystnym.

Można zauważyć, że zarówno w strukturze bezrobocia rejestrowanego ogółem, jak i w strukturze bezrobocia wśród osób poprzednio pracujących pozostających bez pracy dłużej niż 12 miesięcy, pewne grupy wielkie charakteryzują się wysokim udziałem. W końcu I półrocza 2010 roku, 29,2% z ogólnej liczby bezrobotnych poprzednio pracujących i pozostających bez pracy ponad 12 miesięcy posiadało zawód z grupy robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy, 14,8% z grupy pracownicy usług osobistych i sprzedawcy, 13,9% z grupy pracownicy przy pracach prostych, a 13,4% z grupy technicy i inny średni personel.

Najwyższe odsetki bezrobotnych poprzednio pracujących pozostających bez pracy pow. 12 miesięcy od momentu zarejestrowania się w ogólnej liczbie zarejestrowanych w danej grupie odnotowano w końcu I półrocza 2010 r. w grupie pracowników przy pracach prostych (32,8%), rolników, ogrodników, leśników i rybaków (32,7%), operatorów i monterów maszyn i urządzeń (28,7%), pracowników biurowych (28,3%), robotników przemysłowych i rzemieślników (27,3%) oraz pracowników usług osobistych i sprzedawców (27,2%). W pozostałych grupach najniższy był udział poprzednio pracujących pozostających bez pracy ponad

12 miesięcy od momentu zarejestrowania się w grupie siły zbrojne (17,1%) oraz w grupie specjalistów (17,3%).

W porównaniu do stanu z końca czerwca 2009 roku w czterech wielkich grupach odnotowano spadek udziału długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych w danej grupie, najsilniejszy w grupie przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy – o 3,6 punktu (z poziomu 28,2% w końcu I półrocza 2009 r. do poziomu 24,6% w końcu I półrocza 2010 r.).

W pozostałych sześciu wielkich grupach miał miejsce wzrost udział długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych w danej grupie. Największy wzrost odnotowano w grupie siły zbrojne, w której omawiany udział wzrósł o 4,5 punktu (z poziomu 12,6% do poziomu 17,1% w porównywanym okresie). Wzrost udziału długotrwale bezrobotnych miał miejsce także w grupie bez zawodu – o 1,1 punktu (z 9,0% do 10,1%).

Tabela 3. Bezrobotni poprzednio pracujący, pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy wg wielkich grup zawodów w końcu I półrocza 2010 roku

Grupy zawodowe	Bezrobotni poprzednio pracujący, pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy		
	w liczbach bezwzględnych	w %	udział % do bezrobotnych ogółem w danej grupie
Ogółem	**425 118**	**100,0**	23,1
z tego:			
Przedstawiciele władz publicznych wyżsi urzędnicy i kierownicy	2 509	0,6	24,6
Specjaliści	25 057	5,9	17,3
Technicy i inny średni personel	57 045	13,4	22,0
Pracownicy biurowi	20 414	4,8	28,3
Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	63 017	14,8	27,2
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	12 298	2,9	32,7
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	124 157	29,2	27,3
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	24 134	5,7	28,7
Pracownicy przy pracach prostych	58 884	13,9	32,8
Siły zbrojne	161	0,0	17,1
Bez zawodu	37 442	8,8	10,1

Źródło: Załącznik nr 3 do sprawozdania o rynku pracy MPiPS-01

2. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej wg grup zawodowych

W I półroczu 2010 roku do urzędów pracy zgłoszono 540 835 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej tj. o 63 473 wolne miejsca pracy więcej niż przed rokiem (wzrost o 13,3%).

Struktura pozyskanych ofert pracy wskazuje, że największe zapotrzebowanie pracodawców dotyczy pracowników posiadających kwalifikacje należące do grupy wielkiej „pracownicy przy pracach prostych" (28,3% ogółu zgłoszonych ofert pracy w I półroczu 2010 roku), do grupy „pracownicy usług osobistych i sprzedawcy" (15,0% ofert) oraz do grupy „robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy" (14,6% ofert). Często pracodawcy zgłaszali propozycje pracy dla przedstawicieli grup: pracownicy biurowi (14,4%) oraz technicy i inny średni personel (13,7%).

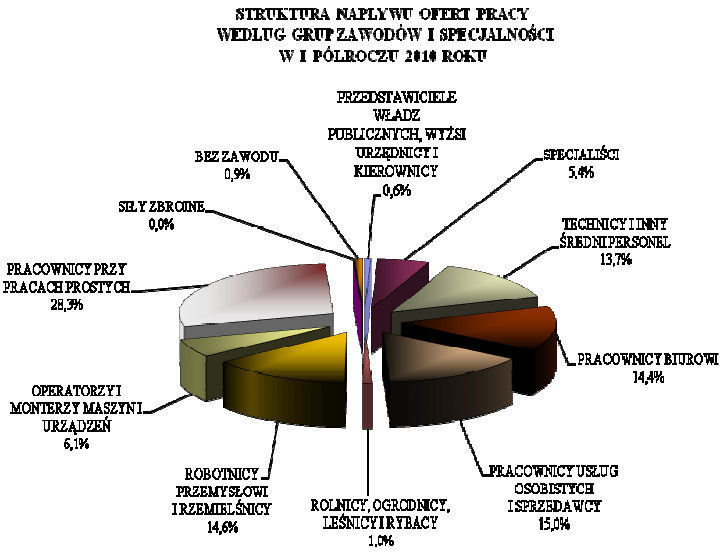

Porównanie liczby wolnych miejsc pracy pozyskanych przez urzędy pracy w I półroczu 2009 i 2010 roku wskazuje, że największy względny (procentowy) wzrost dotyczył propozycji zatrudnienia dla bezrobotnych z grupy wielkiej „operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń" - o 37,4% oraz grupy „rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy" – o 33,1%.

Istotny względny wzrost miejsc pracy miał również miejsce w grupie „technicy i inny średni personel" – o 16,7% , w grupie „pracownicy przy pracach prostych" – o 15,0% oraz „specjaliści" – o 14,8%.

Znaczny spadek, niemal 40 – krotny, miał miejsce jedynie w grupie „siły zbrojne", w której w I półroczu br. zostało zgłoszonych zaledwie 40 ofert pracy, podczas gdy w I półroczu ub. roku – 1 587 ofert pracy.

Tabela 4. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji według wielkich grup zawodów zgłoszone w I półrocze 2009 – I półrocze 2010

Grupy zawodowe	Liczba zgłoszonych wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w I półroczu:		wzrost/spadek (-) w 2010 r. w porównaniu do 2009 r.	
	2009	2010	w liczbach bezwzgl.	w %
Ogółem	**477 362**	**540 835**	**63 473**	**13,3**
z tego:				
Przedstawiciele władz publicznych wyżsi urzędnicy i kierownicy	3 095	3 177	82	2,6
Specjaliści	25 671	29 474	3 803	14,8
Technicy i inny średni personel	63 746	74 360	10 614	16,7
Pracownicy biurowi	70 409	78 013	7 604	10,8
Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	76 395	81 224	4 829	6,3
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	3 898	5 187	1 289	33,1
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	71 645	78 726	7 081	9,9
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	23 998	32 974	8 976	37,4
Pracownicy przy pracach prostych	132 950	152 907	19 957	15,0
Siły zbrojne	1 587	40	-1 547	-97,5
Bez zawodu	3 968	4 753	785	19,8

Źródło: Załącznik nr 3 do sprawozdania o rynku pracy MPiPS-01

Zestawienie informacji o zmianach liczby osób bezrobotnych w wielkich grupach zawodowych z informacjami o zmianach liczby wolnych miejsc pracy zgłaszanych przez pracodawców dla przedstawicieli tych grup wskazuje, że:

- w grupach, w których odnotowano jedne z najsilniejszych wzrostów liczby bezrobotnych, tj. „przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy", czy "pracownicy usług osobistych i sprzedawcy" charakteryzowały się również najsłabszym wzrostem liczby wolnych miejsc pracy, który wyniósł odpowiednio: 2,6% i 6,3%, przy ogólnym wzroście liczby wolnych miejsc pracy w kraju o 13,3%;
- największe zapotrzebowanie ze strony pracodawców zanotowano na pracowników rekrutujących się z grupy „pracownicy przy pracach prostych" – zgłoszono 152 307 ofert pracy tj. liczba wolnych miejsc pracy wzrosła o 15,0%. W grupie tej odnotowano wzrost napływu bezrobotnych o 6,4% (przy ogólnym spadku o 2,2%), a w efekcie zwiększył się poziom bezrobocia o 16,2% (wobec wzrostu bezrobocia ogółem w kraju o 11,2%).

3. Zawody deficytowe i nadwyżkowe

3.1. Zawody deficytowe i nadwyżkowe w oparciu o deficyt / nadwyżkę podaży siły roboczej

Poprzez zawód nadwyżkowy należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy niższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.
Poprzez zawód deficytowy należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Do obliczenia deficytu (nadwyżki) podaży siły roboczej w zawodzie k zastosowano poniższy wzór:

$$N_I^k = B_I^k - O_I^k$$

gdzie:

B - to liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k w I półroczu danego roku,
O - to liczba zgłoszonych ofert pracy w zawodzie k w I półroczu danego roku.

W skali kraju porównanie liczby zgłoszonych ofert z liczbą zarejestrowanych bezrobotnych wskazuje na istnienie nadwyżki siły roboczej, przy czym sytuacja wykazuje duże zróżnicowanie zarówno terytorialne, jak i ze względu na zawody. W I półroczu 2010 roku w oparciu o załącznik 3 do sprawozdania o rynku pracy MPiPS-01) wyodrębniono 382 zawody deficytowe, wśród nich 46 przybrało wartość MAX, co oznacza, że w danym zawodzie zgłoszono oferty pracy, a nie zarejestrowano bezrobotnych (kod 6 cyfrowy). W porównaniu do 2009 roku liczba zawodów deficytowych nieznacznie wzrosła (z poziomu 337), jednak w porównaniu do lat poprzednich uległa istotnemu obniżeniu (z poziomu 586), co wiąże się z wysokim wzrostem bezrobocia przy spadku ofert pracy zgłaszanych do urzędów pracy.
Podobnie, jak w latach poprzednich również w omawianym okresie zdecydowanie na 3 pierwszych miejscach pod względem poziomu deficytu siły roboczej uplasowały się takie zawody, jak: robotnik gospodarczy, pracownik biurowy i pracownik administracyjny.
Ranking 30 zawodów deficytowych o najwyższym poziomie deficytu czyli przewadze liczby zgłoszonych wolnych miejsc pracy nad liczbą bezrobotnych, prezentuje tabela 5.

Na marginesie należy zauważyć, że w większości przypadków praca w zawodach pracownik administracyjny czy pracownik biurowy wiąże się z ofertami stażu bądź przygotowania zawodowego, a więc ofertami pracy subsydiowanej. Może być to powodem dla którego zawody te znalazły się w grupie deficytowych – zgłoszona jest w nich ogromna liczba ofert pracy subsydiowanej przy stosunkowo niskiej liczbie bezrobotnych posiadających te zawody.

Tabela 5. Ranking 30 zawodów wg deficytu podaży siły roboczej w I półroczu 2010 roku

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik deficytu podaży siły roboczej
914103	Robotnik gospodarczy	-65 982
419101	Pracownik biurowy	-29 540
343101	Pracownik administracyjny	-11 319
341504	Telemarketer	-3 902
341503	Przedstawiciel handlowy [przedstawiciel regionalny]	-2 333
513102	Opiekunka dziecięca	-2 141
411101	Sekretarka	-1 957
913204	Pomoc kuchenna	-1 764
341201	Agent ubezpieczeniowy	-1 276
811102	Operator koparek i zwałowarek	-1 193
348202	Bibliotekarz	-1 139
419104	Pracownik kancelaryjny	-1 042
712901	Konserwator budynków	-1 040
243101	Archiwista	-904
341102	Doradca inwestycyjny	-861
346102	Opiekun w domu pomocy społecznej	-853
712401	Brukarz	-847
712501	Meliorant	-834
422201	Recepcjonista	-828
913203	Pokojowa [w hotelu]	-827
235908	Wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych	-813
921103	Pomocniczy robotnik przy konserwacji terenów zieleni	-749
346103	Opiekunka środowiskowa	-663
913207	Sprzątaczka	-663
832301	Kierowca ciągnika siodłowego	-650
233201	Nauczyciel przedszkola	-589
347601	Animator kultury	-582
512290	Pozostali kucharze	-547
422202	Rejestratorka medyczna	-533
411301	Operator wprowadzania danych	-494

Źródło: Opracowanie własne na podstawie załącznika nr 3 do sprawozdania o rynku pracy MPiPS-01

W tabeli 6 zamieszczono ranking 30 zawodów o najwyższym poziomie wskaźnika nadwyżki podaży siły roboczej w I półroczu 2010 roku.

Tabela 6. Ranking 30 zawodów wg wskaźnika nadwyżki podaży siły roboczej /przewaga bezrobotnych nad wolnymi miejscami pracy/ w I półroczu 2010 roku.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik nadwyżki podaży siły roboczej
522107	Sprzedawca	51 674
722204	Ślusarz	28 948
341902	Asystent ekonomiczny	28 636
311502	Technik mechanik	22 757
743304	Krawiec	17 968
712102	Murarz	17 909
241102	Ekonomista	13 616
512201	Kucharz	12 851
723105	Mechanik samochodów osobowych	11 759
931301	Robotnik budowlany	11 085
321402	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	9 793
742204	Stolarz	9 736
741203	Piekarz	9 634
311204	Technik budownictwa	9 084
932104	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	8 944
723106	Mechanik pojazdów samochodowych	8 649
743604	Szwaczka	8 642
722304	Tokarz	8 625
244104	Pedagog	8 347
512202	Kucharz małej gastronomii	8 285
321208	Technik rolnik	7 739
341501	Handlowiec	7 595
741201	Cukiernik	7 505
247901	Specjalista administracji publicznej	6 584
311401	Technik elektronik	6 045
514102	Fryzjer	5 818
714101	Malarz budowlany	5 605
312102	Technik informatyk	5 447
311302	Technik elektryk	5 320
241990	Pozostali specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani	5 211

Źródło: Opracowanie własne na podstawie załącznika nr 3 do sprawozdania o rynku pracy MPiPS-01

Pod względem poziomu wskaźnika nadwyżki podaży siły roboczej zdecydowanie na pierwszych miejscach (niezmiennie na przestrzeni ostatnich 6 lat) plasują się zawody: sprzedawcy, ślusarza, asystenta ekonomicznego i technika mechanika.

W porównaniu do roku poprzedniego zdecydowanie zmniejszyła się nadwyżka podaży siły roboczej w zawodzie sprzedawca (ze 108 593 w 2009 r. do 51 674 w I półroczu 2010 r.). Spadek poziomu nadwyżki w porównaniu do 2009 r. odnotowano również w pozostałych zawodach najbardziej nadwyżkowych m.in. w takich zawodach jak: ślusarz, asystent ekonomiczny, technik mechanik, ekonomista, kucharz, technik żywienia i gospodarstwa domowego, murarz, technik budownictwa, piekarz, cukiernik, technik elektryk, specjalista administracji

publicznej czy technik rolnik. Nawet w dwóch ostatnich zawodach poziom nadwyżki uległ znacznemu zmniejszeniu, chociaż w poprzednich okresach prowadzenia monitoringu utrzymywał się na zbliżonym poziomie.

Analizując kształtowanie się poziomu wskaźnika nadwyżki podaży siły roboczej w I półroczu 2010 roku należy zauważyć, że gros wymienionych w rankingu zawodów utrzymuje się w omawianym okresie w grupie zawodów najbardziej nadwyżkowych, biorąc pod uwagę przewagę zarejestrowanych bezrobotnych nad wolnymi miejscami pracy.

Niezmiennie od lat nadwyżkowy pozostaje zawód ekonomisty, pedagoga oraz specjalisty administracji publicznej, co z pewnością wiąże się z faktem niedopasowania struktury kształcenia do potrzeb rynku pracy. Niemniej jednak w przypadku tych trzech zawodów poziom nadwyżki w porównaniu do 2009 roku zmniejszył się ponad 2-krotnie.

Wśród zawodów, które na przestrzeni ostatnich 5 lat z nadwyżkowych stały się deficytowe i wymienione są w rankingu 30 najbardziej deficytowych w 2009 r. wymienić można: pomoc kuchenną, sekretarki i opiekunki dziecięce czy nauczycieli przedszkola.

3.2. Zawody deficytowe i nadwyżkowe w oparciu o wskaźnik intensywności deficytu / nadwyżki

Do obliczenia wskaźnika intensywności nadwyżki (deficytu) w zawodzie k zastosowano wzór:

$$W_{n,I}^{k} = \frac{O_I^k}{\overline{B}_I^k}$$

gdzie:

O_I^k - liczba zgłoszonych ofert pracy w zawodzie k w I półroczu danego roku,

$\overline{B}_I^k$ - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k w I półroczu danego roku.

Przyjęto, że zawody o wskaźniku:

$W_{n,I}^{k} < 0{,}9$ to zawody nadwyżkowe,

$0{,}9 \leq W_{n,I}^{k} \leq 1{,}1$ to zawody zrównoważone (wykazujące równowagę na rynku pracy),

$W_{n,I}^{k} > 1{,}1$ to zawody deficytowe

Zawodem o najwyższym poziomie wskaźnika intensywności deficytu w I półroczu 2010 roku był urzędnik podatkowy- wskaźnik intensywności deficytu wyniósł 117,75. W porównaniu do 2009 roku jego deficytowość znacznie wzrosła (z poziomu 58,11). Ponadto należy zwrócić uwagę na znaczny spadek wskaźnika intensywności deficytu odnotowany w zawodzie pielęgniarka specjalista pielęgniarstwa opieki długoterminowej . W I półroczu 2010 roku osiągnął on poziom 12,00, podczas gdy w 2009 roku kształtował się w wysokości 56,00. Zawód ten nie figurował wśród 30 najbardziej deficytowych zawodów w 2008 roku.

W rankingu zawodów najbardziej deficytowych pojawiły się także nowe zawody, takie jak: technik dźwięku (wskaźnik 8,00), monter urządzeń laserowych (wskaźnik 11,20) czy nauczyciel psycholog (wskaźnik 8,33). Ich obecność na liście zawodów deficytowych może wynikać z wielorakich przyczyn, w pewnym stopniu też ze specyfiki tych zawodów.

W I półroczu 2010 roku wystąpiło 46 zawodów (max deficytowe), w których zgłoszono wolne miejsca pracy, ale nie odnotowano napływu bezrobotnych. W porównaniu do roku 2009 liczba zawodów maksymalnie deficytowych zwiększyła się niemal 2-krotnie (w 2009 było ich 24). Na liście takich zawodów ok. 40% stanowią zawody z szeroko rozumianej grupy „zawodów medycznych" wśród których wymienić należy lekarzy chirurgii dziecięcej, endokrynologii, gastroenterologii, neonatologii czy pielęgniarki specjalistki pielęgniarstwa diabetologicznego, pielęgniarstwa neurologicznego czy kardiologicznego. Należy jednak zauważyć, że do zawodów maksymalnie deficytowych w wielu przypadkach zaliczone zostały zawody o znikomej ilości ofert pracy (od 1 do 18 w I półroczu 2010 r.).

W wymienionym rankingu istotna była liczba zawodów tzw. „pozostali…", są to przypadki, w których pracodawcy zgłaszając ofertę mieli trudności ze wskazaniem konkretnego zawodu / specjalności. Znikoma pozostaje natomiast liczba bezrobotnych zarejestrowanych w tych zawodach i stąd ich deficytowość.

Tabela 7. Ranking 30 zawodów o najwyższym poziomie wskaźnika intensywności deficytu zawodów w I półroczu 2010 roku

Kod Zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności deficytu zawodów
344203	Urzędnik podatkowy	117,75
344290	Pozostali urzędnicy do spraw podatków	29,75
419104	Pracownik kancelaryjny	14,19
813204	Operator urządzeń do produkcji materiałów ściernych	14,00
224113	Pielęgniarka specjalista pielęgniarstwa opieki długoterminowej	12,00
828115	Monter urządzeń laserowych	11,20
344990	Pozostali urzędnicy do spraw podatków, ceł i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	11,00
344301	Urzędnik ubezpieczeń społecznych	9,81
711201	Strzałowy	9,67
341290	Pozostali pośrednicy ubezpieczeniowi	9,37
714390	Pozostali robotnicy czyszczący konstrukcje budowlane i pokrewni	8,57
235904	Nauczyciel psycholog	8,33
313123	Technik dźwięku	8,00
347490	Pozostali aktorzy cyrkowi i pokrewni	7,33
348190	Pozostali pracownicy archiwów	7,30
713390	Pozostali tynkarze i pokrewni	6,57
348102	Asystent archiwalny	6,19
621202	Chirurg pielęgniarz drzew	6,00
224102	Pielęgniarka specjalista pielęgniarstwa anestozjologicznego i intensywnej opieki	6,00
111103	Przedstawiciel władzy samorządowej	6,00
712590	Pozostali robotnicy budownictwa wodnego i pokrewni	5,67
742304	Strugacz drewna	5,50
411301	Operator wprowadzania danych	5,49
832301	Kierowca ciągnika siodłowego	5,48
243102	Muzealnik	5,45
811202	Operator maszyn i urządzeń do przeróbki mechanicznej rud	5,35
713290	Pozostali posadzkarze i pokrewni	5,30
814206	Operator urządzeń rębalni drewna	5,20
522103	Demonstrator wyrobów	5,11
313102	Asystent techniczny realizatora dźwięku	5,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie załącznika nr 3 do sprawozdania o rynku pracy MPiPS-01

W I półroczu 2010 roku w 283 zawodach wskaźnik intensywności nadwyżki był maksymalny co oznacza, że w zawodach tych nie zgłoszono wolnych miejsc pracy. Wśród zawodów maksymalnie nadwyżkowych w I półroczu 2010 roku można wymienić 5 zawodów, w których równocześnie napływ bezrobotnych w I półroczu 2010 roku przekraczał 100 osób. Wśród nich wymienić należy żołnierzy zasadniczej służby wojskowej (685 osób zarejestrowało się w tym zawodzie), teologów (342 osoby osób zarejestrowały się w tym zawodzie), kuśnierzy (napływ 327 osób), techników technologii ceramicznej (zarejestrowały się 132 osoby). Aż w 143 kolejnych zawodach liczba ofert pracy była tak niska w stosunku do napływu bezrobotnych, że wskaźnik intensywności nadwyżki był niższy niż 0,05. Dotyczyło to między innymi filozofów (napływ 536 osób bezrobotnych przy 1 ofercie pracy),

organizatorów agrobiznesu (napływ 2 291 osób przy 8 ofertach pracy), politologów (napływ bezrobotnych wynosił 3 614 osób przy 17 ofertach pracy) czy specjalistów do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych (napływ 4 170 osób, ofert pracy157), techników mechaników (23 243 napływ bezrobotnych wobec 486 ofert).

Tabela 8. Ranking 30 zawodów o najniższym poziomie wskaźnika intensywności nadwyżki w I półroczu 2010 roku.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki
244201	Filozof	0,0019
341903	Organizator agrobiznesu	0,0035
244204	Politolog	0,0047
633101	Rybak rybołówstwa morskiego	0,0049
831206	Operator pociągowy	0,0052
244303	Filolog - filologia polska	0,0056
641101	Rolnik pracujący na własne potrzeby	0,0057
314303	Nawigator	0,0062
311705	Technik odlewnik	0,0066
311503	Technik mechanizacji rolnictwa	0,0067
742490	Pozostali plecionkarze, szczotkarze i pokrewni	0,0068
345102	Policjant służby prewencji	0,0069
721401	Monter kadłubów okrętowych	0,0083
321204	Technik hodowca zwierząt	0,0089
311918	Technik włókiennik	0,0092
245301	Artysta muzyk instrumentalista	0,0096
244302	Filolog - filologia obcojęzyczna	0,0097
321310	Technik technologii żywności - przetwórstwo owocowo-warzywne	0,0099
321402	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	0,0101
244301	Filolog - filologia klasyczna	0,0104
311916	Technik transportu kolejowego	0,0106
244105	Socjolog	0,0109
212102	Matematyk	0,0113
743101	Przędzarz	0,0120
321208	Technik rolnik	0,0121
321203	Technik hodowca koni	0,0123
214705	Inżynier hutnik	0,0125
311914	Technik technologii szkła	0,0125
831202	Dyżurny ruchu kolejowego	0,0132
311913	Technik technologii odzieży	0,0133

Źródło: Opracowanie własne na podstawie załącznika nr 3 do sprawozdania o rynku pracy MPiPS-01

4. Sekcje deficytowe i nadwyżkowe wg Polskiej Klasyfikacji Działalności

Uwzględniając sekcje[1] Polskiej Klasyfikacji Działalności najwięcej wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w I półroczu 2010 roku zgłoszonych zostało w sekcji administracja publiczna i obrona narodowa - 118 443 oferty, co stanowiło 21,9% ogółu zgłoszonych w tym okresie wolnych miejsc pracy.

Do pozostałych sekcji, w których zgłoszono znaczną liczbę wolnych miejsc pracy (ale równocześnie zarejestrowanych było najwięcej bezrobotnych) zaliczyć należy:

- handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych włączając motocykle (84 339 ofert, tj. 15,6% ogółu zgłoszonych ofert);
- przetwórstwo przemysłowe (68 210 ofert, tj. 12,6%);
- budownictwo (47 559, tj. 8,8% ofert).

Z tych trzech sekcji zostało zgłoszonych 37% ogólnej liczby wolnych miejsc pracy.

Na 21 sekcji PKD w I półroczu 2010 roku przewagę liczby wolnych miejsc pracy nad liczbą bezrobotnych poprzednio pracujących odnotowano w 6 sekcjach, a w pozostałych wystąpiła nadwyżka bezrobotnych.

Do sekcji o największej przewadze liczby zarejestrowanych bezrobotnych w odniesieniu do liczby zgłoszonych wolnych miejsc pracy w omawianym okresie należały takie sekcje jak:

- przetwórstwo przemysłowe (poziom nadwyżki 148 347);
- handel hurtowy i detaliczny itd. (poziom nadwyżki 98 438);
- pozostała działalność usługowa (poziom nadwyżki 65 016).

Z kolei do sekcji deficytowych (czyli o przewadze liczby wolnych miejsc pracy w stosunku do liczby zarejestrowanych bezrobotnych) w omawianym okresie zaliczono sekcje:

- administracja publiczna i obrona narodowa itd. (poziom deficytu 61 105);
- opieka zdrowotna i pomoc społeczna (poziom deficytu 6 901);
- edukacja (poziom deficytu 5 854);
- działalność finansowa i ubezpieczeniowa (poziom deficytu 2 331);
- działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją (poziom deficytu 1 526);
- organizacje i zespoły eksterytorialne (poziom deficytu 131).

Wskaźnikiem, który mierzy również, jak istotna była przewaga, a nie tylko czy miała miejsce jest wskaźnik intensywności deficytu/nadwyżki. W tym wypadku

[1] Sekcje PKD zgodne z nową klasyfikacją działalności wprowadzoną rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (Dz. U. nr 251 poz. 1885)

w 5 sekcjach wskaźnik intensywności deficytu był na tyle istotny, że uznać je można za deficytowe.

Należy zauważyć, że gama sekcji deficytowych, w odniesieniu do początkowego okresu prowadzenia monitoringu, uległa rozszerzeniu (w 2005 roku jedynie sekcja pośrednictwo finansowe należała do sekcji deficytowych, w 2007 roku wyróżniono 5 sekcji deficytowych, a w 2008 roku – 6). W 2009 roku z uwagi na pogorszenie sytuacji na rynku pracy, liczba sekcji deficytowych na poziomie kraju zmniejszyła się do 4. Należy jednak zaznaczyć, że ze względu na fakt, że od 2009 roku dane nt. bezrobotnych i ofert pracy gromadzone były w oparciu o Polską Klasyfikację Działalności wprowadzoną rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 roku, nie są one w pełni porównywalne z danymi gromadzonymi w okresach wcześniejszych. W I półroczu 2010 roku liczba sekcji deficytowych wzrosła do 5.

Wyraźnie najwyższy niedobór siły roboczej (wykorzystując wskaźnik intensywności deficytu) odnotowano w sekcji administracja publiczna i obrona narodowa (wskaźnik osiągnął poziom 2,0657). Znaczny poziom deficytu miał miejsce także w sekcji organizacje i zespoły eksterytorialne – 1,7238. W pozostałych sekcjach deficytowych przewaga ofert nad liczbą bezrobotnych nie jest już tak znaczna, co daje wyraz w kształtowaniu się wysokości wskaźnika. W sekcji opieka zdrowotna i pomoc społeczna poziom deficytu wyniósł 1,3092; w sekcji edukacja wyniósł 1,2798, zbliżony poziom wskaźnika wystąpił w działalności finansowej i ubezpieczeniowej – 1,2008. Można zatem mówić o bliskim stanu zrównoważenia popytu i podaży siły roboczej we wszystkich 3 ww. sekcjach PKD.

Za sekcje, w których odnotowano równowagę należy uznać działalność związaną z kulturą, rozrywką i rekreacją, w której omawiany wskaźnik osiągnął wysokość 1,1172 oraz działalność związaną z obsługą nieruchomości, w której wskaźnik intensywności deficytu osiągnął poziom 0,9122.

Tabela 9. Sekcje deficytowe i nadwyżkowe wg PKD w I półroczu 2010 roku

Nazwa sekcji	Napływ bezrobotnych w I półroczu 2010 roku	Wolne miejsca pracy zgłoszone w I półroczu 2010 roku	Deficyt (nadwyżka) podaży siły roboczej	Wskaźnik deficytu (nadwyżki) siły roboczej
Ogółem	**1 428 253**	**540 835**	**887 418**	**0,3787**
Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo i rybactwo	22 555	8 486	14 069	**0,3762**
Górnictwo i wydobywanie	3 143	815	2 328	**0,2593**
Przetwórstwo przemysłowe	216 557	68 210	148 347	**0,3150**
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	4 451	1 861	2 590	**0,4181**
Dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	9 310	7 310	2 000	**0,7852**
Budownictwo	111 449	47 559	63 890	**0,4267**
Handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych włączając motocykle	182 777	84 339	98 438	**0,4614**
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	29 650	19 897	9 753	**0,6711**
Transport i gospodarka magazynowa	29 254	15 614	13 640	**0,5337**
Informacja i komunikacja	6 683	5 563	1 120	**0,8324**
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	11 611	13 942	-2 331	**1,2008**
Działalność związana z obsługą nieruchomości	9 233	8 422	811	**0,9122**
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	24 787	20 021	4 766	**0,8077**
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	35 157	28 353	6 804	**0,8065**
Administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe ubezpieczenia społeczne	57 338	118 443	-61 105	**2,0657**
Edukacja	20 921	26 775	-5 854	**1,2798**
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	22 316	29 217	-6 901	**1,3092**
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	13 020	14 546	-1 526	**1,1172**
Pozostała działalność usługowa	85 905	20 889	65 016	**0,2432**
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników, gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	2 287	261	2 026	**0,1141**
Organizacje i zespoły eksterytorialne	181	312	-131	**1,7238**

Źródło: Załącznik nr 2 do sprawozdania o rynku pracy MPiPS –01

W pozostałych 14 sekcjach PKD odnotowano nadwyżkę siły roboczej, przy czym do sekcji generujących w największym stopniu nadwyżkę siły roboczej w I półroczu 2010 roku należały sekcje:

- gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników, gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby (wskaźnik nadwyżki – 0,1141) – napływ bezrobotnych był prawie 9 razy wyższy od napływu ofert;

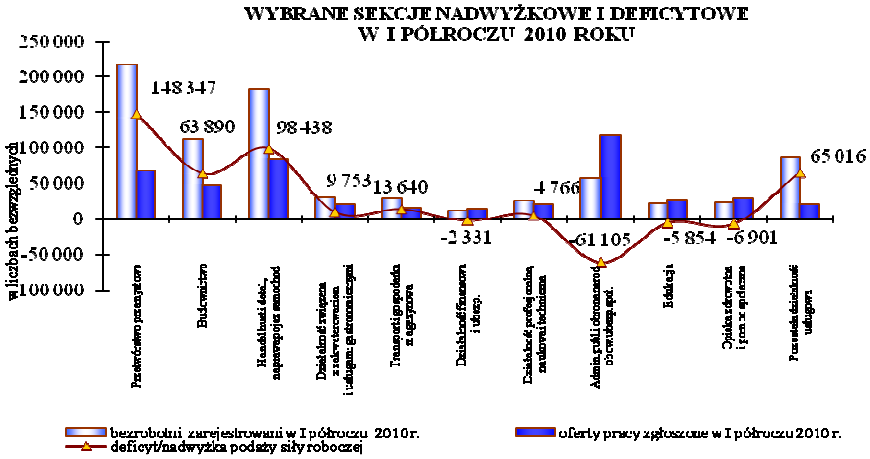

- pozostała działalność usługowa (0,2432);
- górnictwo i wydobywanie (0,2593);
- przetwórstwo przemysłowe (0,3150).

5. Zawody deficytowe i nadwyżkowe według województw

W celu zapewnienia możliwości porównań pomiędzy poszczególnymi województwami przyjęto jako istotniejszy wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) siły roboczej w poszczególnych zawodach. W oparciu o ten wskaźnik wybrano z każdego województwa 15 zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

Województwo dolnośląskie

Ranking 15 najbardziej deficytowych zawodów wg wskaźnika intensywności deficytu w I półroczu 2010 roku

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności deficytu
931290	Pozostali robotnicy pomocniczy w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	76,00
916103	Sortowacz surowców wtórnych	21,25
831107	Maszynista wieloczynnościowych i ciężkich maszyn do kolejowych robót budowlanych	18,00
411301	Operator wprowadzania danych	14,00
342301	Pośrednik pracy	10,50
724490	Pozostali monterzy linii elektrycznych	8,47
348102	Asystent archiwalny	8,33
827402	Operator urządzeń do produkcji makaronu	8,00
921103	Pomocniczy robotnik przy konserwacji terenów zieleni	7,33
822304	Operator urządzeń do natryskowego nakładania powłok	7,00
241207	Specjalista do spraw ubezpieczeń społecznych	7,00
522105	Ekspedytor sprzedaży wysyłkowej/internetowej	7,00
811202	Operator maszyn i urządzeń do przeróbki mechanicznej rud	6,63
513290	Pozostały pomocniczy personel medyczny	6,33
712990	Pozostali robotnicy budowlani robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	6,00

Źródło: Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie dolnośląskim

Ranking 15 najbardziej nadwyżkowych zawodów wg wskaźnika intensywności nadwyżki w I półroczu 2010 roku

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki
711101	Górnik eksploatacji podziemnej	0,0063
613101	Rolnik produkcji roślinnej i zwierzęcej	0,0066
724101	Elektromechanik elektrycznych przyrządów pomiarowych	0,0074
723306	Mechanik – operator pojazdów i maszyn rolniczych	0,0079
723190	Pozostali mechanicy pojazdów samochodowych	0,0089
743206	Tkacz	0,0096
241102	Ekonomista	0,0107
244202	Historyk	0,0122
341404	Organizator usług hotelarskich	0,0128
311913	Technik technologii odzieży	0,0132
244302	Filolog – filologia obcojęzyczna	0,0137
721102	Formierz odlewnik	0,0142
321208	Technik rolnik	0,0144
222107	Inżynier zootechniki	0,0145
743202	Dziewiarz	0,0155

Źródło: Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie dolnośląskim

Województwo kujawsko-pomorskie

Ranking 15 najbardziej deficytowych zawodów wg wskaźnika intensywności deficytu w I półroczu 2010 roku

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności deficytu
341290	Pozostali pośrednicy ubezpieczeniowi	168,00
814303	Operator maszyny tekturniczej	32,00
419104	Pracownik kancelaryjny	25,00
913209	Wydawca posiłków	25,00
411301	Operator wprowadzania danych	19,33
243101	Archiwista	16,22
341590	Pozostali agenci do spraw sprzedaży (handlowcy)	11,46
347101	Florysta	11,33
712490	Pozostali robotnicy budowy dróg i pokrewni	10,00
341102	Doradca inwestycyjny	9,13
828403	Monter wyrobów z tworzyw sztucznych	8,46
512290	Pozostali kucharze	8,00
913101	Pomoc domowa	8,00
916202	Zamiatacz	7,31
828304	Monter sprzętu radiowego i telewizyjnego	7,11

Źródło: Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie kujawsko-pomorskim

Ranking 15 najbardziej nadwyżkowych zawodów wg wskaźnika intensywności nadwyżki w I półroczu 2010 roku

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki
341404	Organizator usług hotelarskich	0,0043
321402	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	0,0053
621190	Pozostali ogrodnicy producenci warzyw, kwiatów i pokrewni	0,0069
244204	Politolog	0,0077
311911	Technik technologii drewna	0,0082
311603	Technik technologii chemicznej	0,0093
244302	Filolog - filologia obcojęzyczna	0,0104
241990	Pozostali specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani	0,0106
828401	Konfekcjoner wyrobów gumowych	0,0109
321206	Technik ogrodnik	0,0127
221102	Biolog	0,0133
311209	Technik ochrony środowiska	0,0146
321304	Technik technologii żywności - produkcja piekarsko-ciastkarska	0,0161
641101	Rolnik pracujący na własne potrzeby	0,0164
321208	Technik rolnik	0,0167

Źródło: Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie kujawsko-pomorskim

Województwo lubelskie

Ranking 15 najbardziej deficytowych zawodów wg wskaźnika intensywności deficytu w I półroczu 2010 roku

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności deficytu
419104	Pracownik kancelaryjny	65,67
931190	Pozostali robotnicy pomocniczy w kopalniach i kamieniołomach	40,00
421403	Windykator	18,00
511204	Kontroler biletów	18,00
342903	Organizator imprez sportowych	16,00
315201	Diagnosta samochodowy	15,00
742306	Tartacznik	14,00
931290	Pozostali robotnicy pomocniczy w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	12,17
348202	Bibliotekarz	10,52
346101	Asystent osoby niepełnosprawnej	10,40
342301	Pośrednik pracy	10,00
724401	Elektromonter linii kablowych	10,00
243102	Muzealnik	9,67
343104	Sekretarz asystent	9,25
235906	Nauczyciel w placówkach pozaszkolnych	9,00

Źródło: Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie lubelskim

Ranking 15 najbardziej nadwyżkowych grup zawodów wg wskaźnika intensywności nadwyżki w I półroczu 2010 roku

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki
311103	Technik analityk	0,7273
512302	Kelner	0,7469
821206	Operator urządzeń wytwórczych mieszanek betonowych	0,7500
725113	Instalator systemów alarmowych	0,7500
312190	Pozostali technicy informatycy	0,7500
241304	Specjalista do spraw rekrutacji pracowników	0,7500
214808	Kartograf	0,7500
621201	Ogrodnik terenów zieleni	0,7578
828501	Monter mebli	0,7647
346104	Pracownik socjalny	0,7669
713502	Monter żaluzji	0,7778
913205	Pomoc laboratoryjna	0,8000
834103	Marynarz statku morskiego	0,8000
513203	Sanitariusz szpitalny	0,8049
412102	Asystent rachunkowości	0,8060

Źródło: Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie lubelskim

Województwo lubuskie

Ranking 15 najbardziej deficytowych zawodów wg wskaźnika intensywności deficytu w I półroczu 2010 roku

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności deficytu
419104	Pracownik kancelaryjny	37,00
821101	Operator automatów spawalniczych	27,00
821110	Operator zgrzewarek	22,00
611103	Rolnik upraw mieszanych	18,79
742105	Sortowacz materiałów drzewnych	16,00
826301	Operator maszyn do szycia	12,00
814205	Operator urządzeń do ścierania drewna	10,50
823203	Odlewnik wyrobów z materiałów polimerowych	10,00
347504	Instruktor rekreacji ruchowej	9,00
724401	Elektromonter linii kablowych	8,00
315201	Diagnosta samochodowy	7,50
343104	Sekretarz asystent	6,50
612201	Hodowca drobiu	6,00
814207	Operator urządzeń rozwłókniających	6,00
831212	Ustawiacz	6,00

Źródło: Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie lubuskim

Ranking 15 najbardziej nadwyżkowych zawodów wg wskaźnika intensywności nadwyżki w I półroczu 2010 roku

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki
321402	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	0,0030
311502	Technik mechanik	0,0180
241915	Specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych	0,0190
311209	Technik ochrony środowiska	0,0190
321205	Technik leśnik	0,0200
244302	Filolog – filologia obcojęzyczna	0,0200
321208	Technik rolnik	0,0200
241102	Ekonomista	0,0210
712903	Monter konstrukcji budowlanych	0,0240
743101	Przędzarz	0,0250
341902	Asystent ekonomiczny	0,0260
311503	Technik mechanizacji rolnictwa	0,0260
321204	Technik hodowca zwierząt	0,0270
311103	Technik analityk	0,0310
723306	Mechanik – operator pojazdów i maszyn rolniczych	0,0320

Źródło: Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie lubuskim

Województwo łódzkie

Ranking 15 najbardziej deficytowych zawodów wg wskaźnika intensywności deficytu w I półroczu 2010 roku

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności deficytu
916202	Zamiatacz	48,00
347104	Stylista	23,00
832301	Kierowca ciągnika siodłowego	19,00
814301	Operator kalandrów wyrobów papierowych	15,00
342903	Organizator imprez sportowych	14,00
612910	Opiekun zwierząt domowych	12,00
826904	Operator urządzeń wykrawających i nawarstwiających	12,00
816308	Operator urządzeń oczyszczania ścieków	10,00
914204	Zmywacz okien [czyściciel szyb]	10,00
315201	Diagnosta samochodowy	9,00
234190	Pozostali nauczyciele szkół specjalnych	9,00
714190	Pozostali malarze budowlani i pokrewni	8,33
241923	Specjalista do spraw zamówień publicznych	8,00
814102	Operator pilarek do pozyskiwania tarcicy	8,00
341201	Agent ubezpieczeniowy	7,25

Źródło: Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie łódzkim

Ranking 15 najbardziej nadwyżkowych zawodów wg wskaźnika intensywności nadwyżki w I półroczu 2010 roku

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki
321402	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	0,0041
341404	Organizator usług hotelarskich	0,0053
311918	Technik włókiennik	0,0056
341590	Pozostali agenci do spraw sprzedaży [handlowcy]	0,0074
311503	Technik mechanizacji rolnictwa	0,0075
341403	Organizator usług gastronomicznych	0,0093
244105	Socjolog	0,0106
621190	Pozostali ogrodnicy producenci warzyw, kwiatów i pokrewni	0,0115
724405	Elektromonter sieci trakcyjnej	0,0118
247902	Specjalista do spraw integracji europejskiej	0,0119
611104	Rolnik upraw polowych	0,0125
321308	Technik technologii żywności – przetwórstwo mięsne	0,0139
214919	Inżynier włókiennik	0,0169
241102	Ekonomista	0,0178
247901	Specjalista administracji publicznej	0,0179

Źródło: Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie łódzkim

Województwo małopolskie

Ranking 15 najbardziej deficytowych zawodów wg wskaźnika intensywności deficytu w I półroczu 2010 roku

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności deficytu
414201	Ankieter	55,00
419104	Pracownik kancelaryjny	43,00
832301	Kierowca ciągnika siodłowego	22,75
341504	Telemarketer	18,59
813901	Operator urządzeń do formowania i przetwórstwa włókna szklanego	12,00
915108	Kolporter	11,80
341201	Agent ubezpieczeniowy	11,47
331103	Instruktor rytmiki	11,00
347104	Stylista	11,00
732104	Formowacz wyrobów ceramicznych	11,00
341102	Doradca inwestycyjny	9,00
347601	Animator kultury	8,67
514201	Hostessa	8,57
513301	Opiekunka domowa	7,96
241303	Doradca zawodowy	7,78

Źródło: Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie małopolskim

Ranking 15 najbardziej nadwyżkowych zawodów wg wskaźnika intensywności nadwyżki w I półroczu 2010 roku

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki
321402	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	0,0049
244302	Filolog- filologia obcojęzyczna	0,0056
613101	Rolnik produkcji roślinnej i zwierzęcej	0,0057
341404	Organizator usług hotelarskich	0,0092
611104	Rolnik upraw polowych	0,0106
311913	Technik technologii odzieży	0,0117
244202	Historyk	0,0128
816204	Palacz kotłów c.o. gazowych	0,0132
311911	Technik technologii drewna	0,0150
311208	Technik inżynierii środowiska i melioracji	0,0152
311503	Technik mechanizacji rolnictwa	0,0154
732202	Hutnik – dmuchacz szkła	0,0156
211402	Geograf	0,0167
212102	Matematyk	0,0189
311209	Technik ochrony środowiska	0,0190

Źródło: Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie małopolskim

Województwo mazowieckie

Ranking 15 najbardziej deficytowych zawodów wg wskaźnika intensywności deficytu w I półroczu 2010 roku

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności deficytu
742306	Tartacznik	108,00
344203	Urzędnik podatkowy	68,00
235906	Nauczyciel w placówkach pozaszkolnych	22,00
921201	Pomocniczy robotnik leśny	13,33
921103	Pomocniczy robotnik przy konserwacji terenów zieleni	9,58
514402	Biomasażysta	9,00
814206	Operator urządzeń rębalni drewna	9,00
916103	Sortowacz surowców wtórnych	8,86
419104	Pracownik kancelaryjny	8,79
347505	Instruktor sportu osób niepełnosprawnych	7,50
341504	Telemarketer	7,14
827402	Operator urządzeń do produkcji makaronu	7,00
346101	Asystent osoby niepełnosprawnej	6,38
347504	Instruktor rekreacji ruchowej	5,86
825304	Operator maszyn do produkcji papierowych artykułów toaletowych i sanitarnych	5,50

Źródło: Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie mazowieckim

Ranking 15 najbardziej nadwyżkowych zawodów wg wskaźnika intensywności nadwyżki w I półroczu 2010 roku

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki
321206	Technik ogrodnik	0,0036
641101	Rolnik pracujący na własne potrzeby	0,0041
321208	Technik rolnik	0,0048
724101	Elektromechanik elektrycznych przyrządów pomiarowych	0,0062
321402	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	0,0063
724103	Elektromechanik sprzętu gospodarstwa domowego	0,0101
611104	Rolnik upraw polowych	0,0102
311502	Technik mechanik	0,0110
311913	Technik technologii odzieży	0,0110
341403	Organizator usług gastronomicznych	0,0112
611103	Rolnik upraw mieszanych	0,0128
613101	Rolnik produkcji roślinnej i zwierzęcej	0,0148
933102	Ładowacz	0,0150
244105	Socjolog	0,0175
621105	Ogrodnik – uprawa warzyw polowych	0,0175

Źródło: Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie mazowieckim

Województwo opolskie

Ranking 15 najbardziej deficytowych zawodów wg wskaźnika intensywności deficytu w I półroczu 2010 roku

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności deficytu
414201	Ankieter	30,00
347101	Florysta	25,00
419104	Pracownik kancelaryjny	18,75
911202	Sprzedawca na telefon	18,00
341201	Agent ubezpieczeniowy	11,80
341504	Telemarketer	10,75
341102	Doradca inwestycyjny	9,80
243101	Archiwista	7,60
821104	Operator maszyn do produkcji wyrobów z drutu, lin, siatek i kabli	6,10
235908	Wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych	5,40
343104	Sekretarz asystent	4,71
414104	Kurier	4,00
422301	Telefonistka	3,62
241302	Doradca personalny	3,08
343101	Pracownik administracyjny	2,96

Źródło: Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie opolskim

Ranking 15 najbardziej nadwyżkowych zawodów wg wskaźnika intensywności nadwyżki w I półroczu 2010 roku

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki
321208	Technik rolnik	0,0072
933104	Robotnik magazynowy	0,0081
816204	Palacz kotłów c.o. gazowych	0,0152
241102	Ekonomista	0,0195
744304	Obuwnik przemysłowy	0,0206
341903	Organizator agrobiznesu	0,0260
311502	Technik mechanik	0,0263
341902	Asystent ekonomiczny	0,0266
712201	Betoniarz	0,0267
241915	Specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych	0,0312
341403	Organizator usług gastronomicznych [zawód szkolny: Technik organizacji usług gastronomicznych]	0,0377
712302	Stolarz budowlany	0,0408
613101	Rolnik produkcji roślinnej i zwierzęcej	0,041
723306	Mechanik – operator pojazdów i maszyn rolniczych	0,0426
741201	Cukiernik	0,0489

Źródło: Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie opolskim

Województwo podkarpackie

Ranking 15 najbardziej deficytowych zawodów wg wskaźnika intensywności deficytu w I półroczu 2010 roku

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności deficytu
421403	Windykator	26,00
341102	Doradca inwestycyjny	24,20
347101	Florysta	21,00
419104	Pracownik kancelaryjny	18,33
222101	Doradca rolniczy	16,33
343104	Sekretarz asystent	16,00
911101	Sprzedawca uliczny produktów nieżywnościowych	16,00
828402	Monter rowerów i wózków	15,75
913209	Wydawca posiłków	15,00
235910	Wykładowca na kursach [edukator, trener]	13,00
348101	Archiwista zakładowy	13,00
341201	Agent ubezpieczeniowy	12,32
212202	Statystyk	12,00
241207	Specjalista do spraw ubezpieczeń społecznych	11,00
342205	Technik logistyk	11,00

Źródło: Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie podkarpackim

Ranking 15 najbardziej nadwyżkowych zawodów wg wskaźnika intensywności nadwyżki w I półroczu 2010 roku

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki
321208	Technik rolnik	0,0043
311503	Technik mechanizacji rolnictwa	0,0050
241915	Specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych	0,0056
244105	Socjolog	0,0068
743202	Dziewiarz	0,0071
311913	Technik technologii odzieży	0,0086
341404	Organizator usług hotelarskich	0,0123
723306	Mechanik – operator pojazdów i maszyn rolniczych	0,0127
247901	Specjalista administracji publicznej	0,0128
222105	Inżynier rolnictwa	0,0130
744304	Obuwnik przemysłowy	0,0133
723302	Mechanik maszyn i urządzeń do obróbki metali	0,0143
311911	Technik technologii drewna	0,0150
311603	Technik technologii chemicznej	0,0154
244303	Filolog – filologia polska	0,0163

Źródło: Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie podkarpackim

Województwo podlaskie

Ranking 15 najbardziej deficytowych zawodów wg wskaźnika intensywności deficytu w I półroczu 2010 roku

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności deficytu
712990	Pozostali robotnicy budowlani robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	24,50
344301	Urzędnik ubezpieczeń społecznych	20,00
741102	Przetwórca ryb	20,00
931290	Pozostali robotnicy pomocniczy w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	20,00
419190	Pozostali pracownicy obsługi biurowej gdzie indziej niesklasyfikowani	15,77
414104	Kurier	14,00
921103	Pomocniczy robotnik przy konserwacji terenów zieleni	11,00
721290	Pozostali spawacze i pokrewni	10,80
419104	Pracownik kancelaryjny	9,67
347601	Animator kultury	8,00
513190	Pozostałe opiekunki dziecięce	7,83
914103	Robotnik gospodarczy	7,32
123901	Kierownik wewnętrznej jednostki organizacyjnej gdzie indziej niesklasyfikowany	6,67
422202	Rejestratorka medyczna	5,25
222101	Doradca rolniczy	5,00

Źródło: Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie podlaskim

Ranking 15 najbardziej nadwyżkowych zawodów wg wskaźnika intensywności nadwyżki w I półroczu 2010 roku

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki
321402	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	0,0040
311503	Technik mechanizacji rolnictwa	0,0054
613101	Rolnik produkcji roślinnej i zwierzęcej	0,0072
241915	Specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych	0,0075
222105	Inżynier rolnictwa	0,0079
611190	Pozostali rolnicy produkcji roślinnej	0,0089
341403	Organizator usług gastronomicznych	0,0090
321206	Technik ogrodnik	0,0133
723390	Pozostali mechanicy – monterzy maszyn i urządzeń	0,0165
232123	Nauczyciel wychowania fizycznego	0,0182
724190	Pozostali elektromechanicy	0,0187
744304	Obuwnik przemysłowy	0,0200
321309	Technik technologii żywności – przetwórstwo mleczarskie	0,0217
311502	Technik mechanik	0,0218
311911	Technik technologii drewna	0,0227

Źródło: Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie podlaskim

Województwo pomorskie

Ranking 15 najbardziej deficytowych zawodów wg wskaźnika intensywności deficytu w I półroczu 2010 roku

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności deficytu
344301	Urzędnik ubezpieczeń społecznych	21,00
817101	Operator zautomatyzowanej i zrobotyzowanej linii produkcyjnej w przemyśle elektromaszynowym	16,00
721404	Oczyszczacz konstrukcji stalowych	15,00
724212	Elektromonter układów pomiarowych i automatyki zabezpieczeniowej	15,00
414104	Kurier	14,50
222101	Doradca rolniczy	11,50
419104	Pracownik kancelaryjny	10,67
345302	Funkcjonariusz służby penitencjarnej	9,00
235102	Nauczyciel instruktor	8,00
342301	Pośrednik pracy	8,00
732108	Sortowacz-brakarz ceramiki	8,00
832301	Kierowca ciągnika siodłowego	7,50
241923	Specjalista do spraw zamówień publicznych	7,00
311908	Technik organizacji produkcji	7,00
411301	Operator wprowadzania danych	7,00

Źródło: Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie pomorskim

Ranking 15 najbardziej nadwyżkowych zawodów wg wskaźnika intensywności nadwyżki w I półroczu 2010 roku

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki
321402	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	0,0072
321206	Technik ogrodnik	0,0093
613101	Rolnik produkcji roślinnej i zwierzęcej	0,0111
723306	Mechanik – operator pojazdów i maszyn rolniczych	0,0119
633101	Rybak rybołówstwa morskiego	0,0122
244105	Socjolog	0,0127
321205	Technik leśnik	0,0147
721401	Monter kadłubów okrętowych	0,0149
933102	Ładowacz	0,0152
311502	Technik mechanik	0,0189
241203	Specjalista bankowości	0,0198
311911	Technik technologii drewna	0,0211
341902	Asystent ekonomiczny	0,0215
244104	Pedagog	0,0239
211402	Geograf	0,0241

Źródło: Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie pomorskim

Województwo śląskie

Ranking 15 najbardziej deficytowych zawodów wg wskaźnika intensywności deficytu w I półroczu 2010 roku

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności deficytu
828115	Monter urządzeń laserowych	25,50
813204	Operator urządzeń do produkcji materiałów ściernych	22,00
348290	Pozostali pracownicy bibliotek i informacji naukowej	18,00
722205	Ślusarz galanterii metalowej	12,50
931290	Pozostali robotnicy pomocy w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	11,33
713290	Pozostali posadzkarze i pokrewni	11,00
832301	Kierowca ciągnika siodłowego	10,21
341201	Agent ubezpieczeniowy	10,17
235906	Nauczyciel w placówkach pozaszkolnych	10,00
932108	Znakowacz wyrobów	9,00
214204	Inżynier budowy dróg	8,50
242201	Sędzia	8,00
348101	Archiwista zakładowy	8,00
419104	Pracownik kancelaryjny	7,80
833102	Operator maszyn ogrodniczych	7,75

Źródło: Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie śląskim

Ranking 15 najbardziej nadwyżkowych zawodów wg wskaźnika intensywności nadwyżki w I półroczu 2010 roku

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki
244105	Socjolog	0,0030
244302	Filolog - filologia obcojęzyczna	0,0040
321208	Technik rolnik	0,0040
743101	Przędzarz	0,0050
621190	Pozostali ogrodnicy, producenci warzyw, kwiatów i pokrewni	0,0060
311913	Technik technologii odzieży	0,0060
321202	Technik architektury krajobrazu	0,0100
212102	Matematyk	0,0110
931102	Robotnik naziemny (górnictwo)	0,0110
732407	Zdobnik szkła	0,0120
744202	Kaletnik	0,0120
311590	Pozostali technicy mechanicy	0,0150
816190	Pozostali elektroenergetycy i pokrewni	0,0190
341902	Asystent ekonomiczny	0,0200
312202	Technik teleinformatyk	0,0210

Źródło: Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie śląskim

Województwo świętokrzyskie

Ranking 15 najbardziej deficytowych zawodów wg wskaźnika intensywności deficytu w I półroczu 2010 roku

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności deficytu
348102	Asystent archiwalny	46,00
419104	Pracownik kancelaryjny	42,33
341901	Asystent bankowości	10,40
712901	Konserwator budynków	7,31
347601	Animator kultury	7,00
343190	Pozostali pracownicy administracyjni, sekretarze i pokrewni	6,83
914103	Robotnik gospodarczy	6,81
513102	Opiekunka dziecięca	5,11
348202	Bibliotekarz	4,86
419101	Pracownik biurowy	4,62
811102	Operator koparek i zwałowarek	4,26
422202	Rejestratorka medyczna	4,18
346102	Opiekun w domu pomocy społecznej	4,07
411101	Sekretarka	3,98
913204	Pomoc kuchenna	3,73

Źródło: Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie świętokrzyskim

Ranking 15 najbardziej nadwyżkowych zawodów wg wskaźnika intensywności nadwyżki w I półroczu 2010 roku

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki
321208	Technik rolnik	0,0036
311913	Technik technologii odzieży	0,0045
723390	Pozostali mechanicy - monterzy maszyn i urządzeń	0,0079
321402	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	0,0091
311502	Technik mechanik	0,0095
723190	Pozostali mechanicy pojazdów samochodowych	0,0146
244104	Pedagog	0,0202
341902	Asystent ekonomiczny	0,0255
311204	Technik budownictwa	0,0267
241102	Ekonomista	0,0302
247901	Specjalista administracji publicznej	0,0360
722304	Tokarz	0,0481
743304	Krawiec	0,0513
311401	Technik elektronik	0,0537
723304	Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych	0,0610

Źródło: Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie świętokrzyskim

Województwo warmińsko-mazurskie

Ranking 15 najbardziej deficytowych zawodów wg wskaźnika intensywności deficytu w I półroczu 2010 roku

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności deficytu
828203	Monter/przyrządy pomiarowe	30,00
414201	Ankieter	25,00
831203	Manewrowy, nastawniczy	8,40
933190	Robotnik transportowy	5,47
341504	Telemarketer	4,37
914103	Robotnik gospodarczy	4,12
343102	Sekretarka medyczna	3,79
348202	Bibliotekarz	3,29
347601	Animator kultury	2,94
814190	Operator/obróbka drewna	2,67
411101	Sekretarka	2,57
419101	Pracownik biurowy	2,21
829190	Operator maszyn	2,11
422201	Recepcjonista	2,10
931203	Robotnik drogowy	2,09

Źródło: Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie warmińsko-mazurskim

Ranking 15 najbardziej nadwyżkowych zawodów wg wskaźnika intensywności nadwyżki w I półroczu 2010 roku

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki
321208	Technik rolnik	0,0042
311502	Technik mechanik	0,0107
244104	Pedagog	0,0181
723306	Mechanik pojazdów rolniczych	0,0235
241102	Ekonomista	0,0248
722304	Tokarz	0,0332
341902	Asystent ekonomiczny	0,0404
613101	Rolnik	0,0479
743304	Krawiec	0,0529
311204	Technik budownictwa	0,0548
714101	Malarz budowlany	0,0738
512202	Kucharz małej gastronomii	0,0796
932104	Robotnik w przemyśle przetwórczym	0,1012
722204	Ślusarz	0,1027
741203	Piekarz	0,1168

Źródło: Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie warmińsko-mazurskim

Województwo wielkopolskie

Ranking 15 najbardziej deficytowych zawodów wg wskaźnika intensywności deficytu w I półroczu 2010 roku

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności deficytu
344203	Urzędnik podatkowy	23,00
712906	Robotnik rozbiórki budowli	16,00
916202	Zamiatacz	14,20
826201	Operator maszyn dziewiarskich	14,00
223906	Promotor zdrowia	12,50
232117	Nauczyciel przedmiotów zawodowych technicznych	12,00
341502	Organizator obsługi sprzedaży internetowej	12,00
833102	Operator maszyn ogrodniczych	12,00
814102	Operator pilarek do pozyskiwania tarcicy	11,00
723305	Mechanik okrętowy	10,00
311201	Kosztorysant budowlany	9,50
342301	Pośrednik pracy	9,00
419104	Pracownik kancelaryjny	9,00
814107	Operator strugarek i frezarek do drewna	9,00
916103	Sortowacz surowców wtórnych	8,30

Źródło: Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie wielkopolskim

Ranking 15 najbardziej nadwyżkowych zawodów wg wskaźnika intensywności nadwyżki w I półroczu 2010 roku

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki
311913	Technik technologii odzieży	0,0020
341403	Organizator usług gastronomicznych	0,0047
311911	Technik technologii drewna	0,0049
321208	Technik rolnik	0,0081
244303	Filolog – filologia polska	0,0085
244204	Politolog	0,0089
744202	Kaletnik	0,0093
743206	Tkacz	0,0094
244105	Socjolog	0,0108
341903	Organizator agrobiznesu	0,0110
513203	Sanitariusz szpitalny	0,0111
321205	Technik leśnik	0,0120
222104	Inżynier ogrodnictwa	0,0133
244202	Historyk	0,0137
311503	Technik mechanizacji rolnictwa	0,0146

Źródło: Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie wielkopolskim

Województwo zachodniopomorskie

Ranking 15 najbardziej deficytowych zawodów wg wskaźnika intensywności deficytu w I półroczu 2010 roku

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności deficytu
242905	Referendarz sądowy	48,00
921103	Pomocniczy robotnik przy konserwacji terenów zieleni	20,00
522102	Bukieciarz	18,00
512103	Intendent	16,60
341102	Doradca inwestycyjny	15,70
414104	Kurier	15.00
419104	Pracownik kancelaryjny	13,33
347601	Animator kultury	10,67
331104	Instruktor tańca	10,00
315201	Diagnosta samochodowy	9,00
345103	Policjant służby wspomagającej	9,00
822990	Pozostali operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych gdzie indziej niesklasyfikowani	9,00
311201	Kosztorysant budowlany	8,00
742306	Tartacznik	8,00
341504	Telemarketer	7,86

Źródło: Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie zachodniopomorskim

Ranking 15 najbardziej nadwyżkowych zawodów wg wskaźnika intensywności nadwyżki w I półroczu 2010 roku

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki
321208	Technik rolnik	0,0016
723190	Pozostali mechanicy pojazdów samochodowych	0,0057
311911	Technik technologii drewna	0,0068
341903	Organizator agrobiznesu	0,0069
621190	Pozostali ogrodnicy producenci warzyw, kwiatów i pokrewni	0,0073
244105	Socjolog	0,0074
311209	Technik ochrony środowiska	0,0075
341403	Organizator usług gastronomicznych	0,0081
311502	Technik mechanik	0,0089
321402	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	0,0091
311913	Technik technologii odzieży	0,0092
341902	Asystent ekonomiczny	0,0097
723306	Mechanik – operator pojazdów i maszyn rolniczych	0,0114
222105	Inżynier rolnictwa	0,0120
611190	Pozostali rolnicy produkcji roślinnej	0,0120

Źródło: Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie zachodniopomorskim

PODSUMOWANIE

1) W końcu czerwca 2010 roku liczba zarejestrowanych w urzędach pracy bezrobotnych zwiększyła się o 11,2% w porównaniu do stanu z końca czerwca 2009 r. (z poziomu 1 658,7 tys. osób do poziomu 1843,9 tys. osób). Co ciekawe, **silniejszy wzrost miał miejsce wśród bezrobotnych posiadających zawód niż wśród bezrobotnych bez zawodu.** Liczba bezrobotnych posiadających zawód wzrosła o 12,3% wobec wzrostu w grupie bez zawodu o 7,0%. **Utrzymuje się zatem gorsza sytuacja na rynku pracy osób posiadających zawód.**

   Wzrost poziomu bezrobocia odnotowano w 9-ciu grupach wielkich i kształtował się on w przedziale od 0,3% w grupie siły zbrojne do 37,7% w grupie przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy. Jedynie w grupie rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy odnotowano spadek liczby bezrobotnych, ale był on tak niewielki, że nie wpłynął na zmiany poziomu bezrobocia w wielkościach względnych.

2) W 5-ciu grupach wielkich odnotowano w porównywanym okresie **spadek „napływu" bezrobotnych,** przy czym największy względny **spadek wystąpił w grupie rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy (o 10,0%). Znaczny spadek napływu odnotowano także wśród robotników przemysłowych i rzemieślników (o 6,7%) oraz operatorów i monterów maszyn i urządzeń (o 6,1%).** Zmniejszył się również napływ bezrobotnych bez zawodu (o 7,0%). W pozostałych 5 - ciu wielkich grupach zawodowych odnotowano w porównywanym okresie wzrost napływu bezrobotnych, który oscylował w przedziale od 4,3% do 21,8%. Największy względny wzrost liczby nowo rejestrujących się bezrobotnych wystąpił w grupie **przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy** (o 21,8%).

3) Największym „napływem" do bezrobocia, a tym samym **największą liczbą zarejestrowanych bezrobotnych charakteryzuje się niezmiennie grupa „robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy"** (327,4 tys. osób z tej grupy zarejestrowało się w I półroczu 2010 r., tj. 22,9% ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w I półroczu 2010 r.).

4) W I półroczu 2010 roku do urzędów pracy zgłoszono 540,8 tys. wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej tj. o 13,3% więcej niż przed rokiem. Spowodowało to (przy jednoczesnym spadku „napływu" do bezrobocia) znaczny

spadek w porównaniu do I półrocza 2009 roku rozpiętości pomiędzy liczbą zgłoszonych ofert a „napływem" bezrobotnych. **Największe zapotrzebowanie ze strony pracodawców notuje się dla grupy „pracownicy przy pracach prostych"** (152,9 tys. ofert pracy), która jednocześnie charakteryzuje się wzrostem liczby ofert pracy w porównaniu do poprzedniego roku (o 20,0 tys. ofert tj. o 15,0%).

5) **Wolne miejsca pracy zgłoszone do urzędów pracy wystarczyłyby dla mniej niż 40% nowozarejestrowanych bezrobotnych w tym okresie.** Oznacza to, że na poziomie kraju mamy do czynienia z nadwyżką siły roboczej. Z drugiej strony sytuacja jest wysoce zróżnicowana zarówno w poszczególnych województwach, jak również w przypadku analizy zawodów i sekcji PKD. Równocześnie podkreślić należy, że informacje dotyczące wolnych miejsc pracy, które zgłaszane są do urzędów pracy z pewnością nie stanowią wszystkich ofert pracy, jakie pojawiły się na rynku. Znaczna część ofert pracy nie jest zgłaszana do urzędów pracy, ale brak jest szacunków, jakiej części ofert pracy to dotyczy. Z pewnością do urzędów nie trafia wiele informacji o wolnych miejscach pracy dla wysokiej klasy specjalistów, głównie ze względu na przekonanie, że zarejestrowani bezrobotni nie posiadają wystarczających kwalifikacji zawodowych, bądź ich umiejętności zdezaktualizowały się w wyniku długiego pozostawania bez pracy. Ponadto coraz większą rolę w poszukiwaniu pracowników spełnia Internet, w którym zamieszczana jest znaczna część ofert pracy. Tak więc oferty pracy zgłoszone do urzędów pracy stanowią tylko część ofert pracy obecnych na rynku.

6) **Na poziomie grup wielkich w I półroczu 2010 roku deficyt siły roboczej odnotowano w grupie pracowników biurowych oraz w grupie pracowników przy pracach prostych.** Przewaga ofert nad liczbą bezrobotnych wśród pracowników biurowych wyniosła 24,7 tys., a wśród pracowników przy pracach prostych – 32,4 tys. Pozostałe grupy charakteryzowała nadwyżka napływu bezrobotnych w stosunku do ofert pracy.

7) W I półroczu 2010 r. **liczba zawodów deficytowych utrzymała się na poziomie zbliżonym do 2009 r.** Biorąc pod uwagę wskaźnik deficytu/nadwyżki siły roboczej w I półroczu 2010 roku za zawody deficytowe (przewaga ofert nad napływem bezrobotnych) w skali kraju uznano 382 zawody.

   W I półroczu 2010 r. zawodem o najwyższej przewadze napływu ofert nad napływem bezrobotnych był zawód robotnika gospodarczego (podobnie, jak

w latach poprzednich). W I półroczu 2010 r. przewaga ofert pracy nad napływem bezrobotnych w zawodzie robotnik gospodarczy wyniosła 66,0 tys. (wobec 53,9 tys. w I półroczu 2009 r.). W następnej kolejności pod względem wielkości deficytu siły roboczej wymienić należy zawody: pracownika biurowego, pracownika administracyjnego i telemarketera.

Z kolei wśród zawodów o najwyższej przewadze bezrobotnych w stosunku do ofert pracy wymienić należy: sprzedawców, ślusarzy, asystentów ekonomicznych, techników mechaników i krawców.

8) **Wskaźnik intensywności deficytu w analizowanym okresie był najwyższy w zawodach: urzędnik podatkowy, pozostali urzędnicy do spraw podatków, pracownik kancelaryjny, operator urządzeń do produkcji materiałów ściernych, pielęgniarka specjalista pielęgniarstwa opieki długoterminowej oraz monter urządzeń laserowych.**

   Wśród zawodów najbardziej nadwyżkowych wymienić należy: filozofów, organizatorów agrobiznesu, politologów, rybaków rybołówstwa morskiego oraz operatorów pociągowych.

9) W I półroczu 2010 r. do sekcji o największej przewadze liczby zarejestrowanych bezrobotnych w odniesieniu do liczby zgłoszonych ofert zalicza się sekcje: przetwórstwo przemysłowe (poziom nadwyżki 148,3 tys.) oraz handel hurtowy i detaliczny (poziom nadwyżki 98,4 tys.). Najwyższy deficyt siły roboczej wystąpił w administracji publicznej i obronie narodowej (poziom deficytu – 61,1 tys.).

   Posługując się wskaźnikiem intensywności deficytu/nadwyżki siły roboczej w I półroczu roku 2010 zdecydowany niedobór siły roboczej odnotowano w sekcji administracja publiczna i obrona narodowa. Chociaż do deficytowych zaliczyć można również sekcje: organizacje i zespoły eksterytorialne; opieka zdrowotna i pomoc społeczna; działalność finansowa i ubezpieczeniowa oraz edukacja. Z kolei sekcje działalność związana z obsługą nieruchomości oraz działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją można uznać za te, w których odnotowano równowagę pomiędzy napływem bezrobotnych i ofert pracy.

10) Z przedstawionych raportów wojewódzkich wynika, że na wszystkich lokalnych rynkach pracy sytuacja pozostaje trudna i utrzymuje się przewaga zawodów nadwyżkowych nad deficytowymi. Obserwacja struktury i ruchu bezrobotnych w I półroczu 2010 roku pozwala wyróżnić kilka zawodów, które cechuje zarówno

wysoki poziom bezrobocia, jak i duża skala napływu. Zawody te to przede wszystkim: sprzedawca, robotnik gospodarczy, murarz, ślusarz, krawiec, oraz zawody związane z ekonomią i administracją.

Wśród zawodów deficytowych w większości województw wymienić należy urzędnika podatkowego, pracownika kancelaryjnego, agenta ubezpieczeniowego, archiwistę, ankietera, kuriera, telemarketera, doradcę inwestycyjnego, doradcę rolniczego, pośrednika pracy i robotnika gospodarczego.

Wśród zawodów nadwyżkowych w większości województw wymienić należy: zawody związane z rolnictwem i ogrodnictwem, a następnie techników żywienia i gospodarstwa domowego, techników technologii odzieży, techników mechaników, pedagogów, politologów, socjologów, ekonomistów, asystentów ekonomicznych, filologów- filologia obcojęzyczna i filologów - filologia polska, a nawet inżynierów różnych specjalności.

11) Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych bazujący głównie na danych statystycznych bezrobocia rejestrowanego nie oddaje w pełni rzeczywistych relacji w zakresie popytu i podaży na regionalnym rynku pracy i stanowić może przede wszystkim podstawę do planowania kierunków szkoleń bezrobotnych zgodnie z zapotrzebowaniem zgłaszanym przez pracodawców na lokalnych rynkach pracy.